

Preduzetnički informativ

Broj Apr/1-2015

Bitne informacije za preduzetnike, d.o.o. i poljoprivredne proizvođače!

Sadržaj novog broja Preduzetničkog informatora:

UGOVOR O STIPENDIRANJU

Ugovor o stipendiranju može se zaključiti sa licem koje se nalazi na školovanju, odnosno učenicom srednje škole, ili studentom više škole ili fakulteta.

Pravilnikom o ostvarivanju prava na poreska izuzimanja za primanja po osnovu pomoći zbog uništenja ili oštećenja imovine, organizovane socijalne i humanitarne pomoći, stipendija i kredita učenika i studenata, hranarina sportista amatera i prava na poresko oslobođenje za primanja po osnovu solidarne pomoći za slučaj bolesti ("Sl. glasnik RS", br. 31/2001 i 5/2005), se uređuju, pored ostalog, i uslovi ostvarivanja prava na poreska izuzimanja stipendija i kredita učenika i studenata.

Primer: Odluka o odobravanju stipendije učeniku srednje škole

Primer: Ugovor o stipendiranju

Rok za predaju godišnjeg poreza na dohodak građana za 2014.godinu

Poreska prijava za godišnji porez na dohodak građana za 2014.godinu se podnosi **najkasnije do 15. maja 2015. godine** na Obrascu PPDG-2R. Od 1. aprila 2015. godine poreska prijava na Obrascu PPDG-2R može se podneti isključivo u elektronskom obliku.

➔ strana 1.

MEĐUSOBNA POTRAŽIVANJA PRAVNOG LICA I PREUZETNIKA IZ UGOVORA O PROMETU ROBE I ULUGA ZASTAREVAJU U OPŠTEM ROKU ZASTARELOSTI OD 10 GODINA

➔ strana 4

UPLATA NAKNADA NA JEDINSTVENI RAČUN AGENCIJE ZA PRIVREDNE REGISTRE

Agencija za privredne registre je objavila na svojoj internet stranici www.apr.gov.rs informaciju o jedinstvenom računu za uplatu naknade za registraciju i javno objavljivanje dokumentacije i jedinstvenom računu za uplatu naknade za usluge iz Registra finansijskih izveštaja i isporuke podataka iz registara, koje APR pruža korisnicima na osnovu njihovih posebnih zahteva.

➔ strana 4

RASKIDANJE UGOVORA

Pravo stanaka na raskidanje ugovora je regulisano odredbama člana 124. do 138. Zakona o obligacionim odnosima ("Sl. list SFRJ", br. 29/78, 39/85, 45/89 - odluka USJ i 57/89, "Sl. list SRJ", br. 31/93 i "Sl. list SCG", br. 1/2003 - Ustavna povelja).

Raskidanje ugovora zbog neispunjenja

Raskidanje ili izmena ugovora zbog promenjenih okolnosti

Nemogućnost ispunjenja

Prekomerno oštećenje

Zelenaški ugovor

➔ strana 4

UGOVOR O STIPENDIRANJU

Ugovor o stipendiranju može se zaključiti sa licem koje se nalazi na školovanju, odnosno učenicom srednje škole, ili studentom više škole ili fakulteta.

Pravilnikom o ostvarivanju prava na poreska izuzimanja za primanja po osnovu pomoći zbog uništenja ili oštećenja imovine, organizovane socijalne i humanitarne pomoći, stipendija i kredita učenika i studenata, hranarina sportista amatera i prava na poresko oslobođenje za primanja po osnovu solidarne pomoći za slučaj bolesti ("Sl. glasnik RS", br. 31/2001 i 5/2005), se uređuju, pored ostalog, i uslovi ostvarivanja prava na poreska izuzimanja stipendija i kredita učenika i studenata.

U članu 9. stav 1. tačka 12) Zakona o porezu na dohodak građana propisano je da se ne plaća porez na dohodak građana na primanja ostvarena po osnovu stipendija i kredita učenika i studenata u mesečnom iznosu do 10.837,00 dinara.

Članom 7. istog Pravilnika propisano je da se poresko izuzimanje na primanja po osnovu stipendija i kredita ostvaruje do zakonom propisanog iznosa za stipendije i kredite koji se učenicima srednjih škola i studentima viših škola i fakulteta isplaćuju po ugovoru:

- 1) u skladu sa zakonom kojim se uređuje učenički i studentski standard u Republici Srbiji;
- 2) od strane davalaca, u čiju delatnost, pored ostalog, spada i stimulisanje, odnosno pomoć u školovanju učenika i studenata (državne organizacije i institucije, nevladine organizacije, dobrotvorne i druge organizacije, fondacije, fondovi, zadužbine i dr.); **Nastavak na 2. strani**

**Ovde možete
čitati komentare i
objašnjenja važnih zakon-
skih promena odnosno propisa
koja će olakšati vaše poslovanje!**

- 3) od strane preduzeća i drugih pravnih lica, odnosno preduzetnika, u funkciji rešavanja i obezbeđivanja njihovih kadrovskih potreba.

Pravo na poresko izuzimanje ne može se ostvariti za stipendije i kredite koji se isplaćuju licima koja su zaposlena kod davaoca stipendija ili kredita, kao i učenicima koji pohađaju osnovnu školu (obavezno osnovno osiguranje).

Na iznos stipendije i kredita koji se isplaćuje iznad propisanog neoporezivog iznosa iz člana 9. stav 1. tačka 12) Zakona o porezu na dohodak građana plaća se porez na dohodak građana na druge prihode po članu 85. Zakona.

Za novčane nagrade koje se isplaćuju učenicima i studentima za postignute rezultate u toku školovanja i studiranja nije propisano poresko oslobođenje. Navedene novčane nagrade u celini imaju poreski tretman drugih prihoda fizičkog lica po članu 85. Zakona.

Porez na dohodak građana na druge prihode plaća se po stopi od 20% na osnovicu koju čini bruto prihod umanjen za normirane troškove u visini od 20%.

U slučaju kada je opredeljen neto iznos stipendija i kredita, odnosno novčanih nagrada učenika i studenata (u koji nije uračunat pripadajući porez), radi utvrđivanja poreske osnovice vrši se brutiranje oporezivog navedenog iznosa (za stipendije i kredite iznad neoporezivog iznosa, a za novčane nagrade u celosti) po obrascu: $\text{Bruto prihod} = \text{Neto prihod (iznos)} \times 1,19047619$.

Porez se obračunava po obrascu: $\text{Iznos poreza} = \text{Bruto prihod} \times 0,80 \times 20\%$.

Porez na ostale druge prihode po članu 85. Zakona, isplatilac kao pravno lice obračunava, obustavlja i uplaćuje na propisani račun po odbitku, u momentu isplate prihoda, saglasno članu 101. Zakona.

Prilikom isplate stipendija i kredita iznad neoporezivog iznosa, odnosno novčane nagrade u celosti, isplatilac podnosi zbirnu poresku prijavu o plaćanju poreza po odbitku na obrascu PP OPJ-8 i Specifikaciju uplate poreza prema opštinama, u skladu sa Pravilnikom o načinu utvrđivanja, plaćanja i evidentiranja poreza po odbitku i o sadržini zbirne poreske prijave o obračunatom i plaćenom porezu po odbitku ("Sl. glasnik RS", br. 137/2004, 82/2006, 61/2013, 74/2013 i 118/2013).

Drugi prihodi koji su predmet oporezivanja porezom na dohodak građana prilikom njihovog ostvarivanja (umanjeni za plaćeni porez i doprinose ako se plaćaju), ako zajedno sa prihodima po drugim osnovima koji ulaze u osnovicu godišnjeg poreza prelaze propisani neoporezivi iznos, podležu plaćanju i godišnjeg poreza na dohodak građana (na iznos iznad neoporezivog iznosa), kao dodatnog poreza, u skladu sa odredbama čl. 87. do 89. Zakona.

Izvor: Objašnjenje Ministarstva finansija, br. 414-00-110/2005-04 od 30.6.2005. godine

Rok za predaju godišnjeg poreza na dohodak građana za 2014.godinu

Poreski obveznici godišnjeg poreza na dohodak građana su fizička lica:

- rezidenti za dohodak ostvaren na teritoriji Republike i u drugoj državi i
- nerezidenti za dohodak ostvaren na teritoriji Republike

koji su u kalendarskoj godini za koju se utvrđuje godišnji porez ostvarili dohodak veći od 2.211.336,00 dinara.

Poreske stope godišnjeg poreza na dohodak građana

Godišnji porez na dohodak građana plaća se na osnovicu iz člana 88. ovog zakona, po sledećim stopama:

- na iznos do šestostruke prosečne godišnje zarade – 10%;
- na iznos preko šestostruke prosečne godišnje zarade -10% na iznos do šestostruke prosečne godišnje zarade + 15% na iznos preko šestostruke prosečne godišnje zarade.

Šestostruka prosečna godišnja zarada za 2014.godinu iznosi:4.422.672 dinara (6 x 737.112).

Poreska prijava za godišnji porez na dohodak građana za 2014.godinu se podnosi **najkasnije do 15. maja 2015. godine** na Obrascu PPDG-2R. Od 1. aprila 2015. godine poreska prijava na Obrascu PPDG-2R može se podneti isključivo u elektronskom obliku

Nastavak na 3. strani

Primer: Odluka o odobranju stipendije učeniku srednje škole

Društvo _____

Društvo _____ sa sedištem u _____, ul. _____, dana _____ godine, donosi sledeću

ODLUKA

Odobrava se stipendiranje jednog učenika srednje škole, _____ škole, obrazovni profil _____, upisanog u III razred.

Stipendiranje učenika traje dve godine (za III i IV razred).

Stipendija se isplaćuje svakog meseca u trajanju od dve godine, u visini neoporezivog iznosa stipendije, shodno Zakonu.

Stipendija se odobrava radi obezbeđivanja i rešavanja kadrovske potrebe Društva.

Stipendisti se odobrava stipendija na osnovu verodostojne dokumentacije, kao što je dokaz da je upisan u III razred, odnosno IV razred srednje škole.

Isplata stipendije počinje od 01. septembra 2014. godine.

Na osnovu ove odluke zaključuje se Ugovor o stipendiranju, u kome će se regulisati međusobna prava i obaveze.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Direktor društva

Primer: Ugovor o stipendiranju**UGOVOR O STIPENDIRANJU**

Zaključen dana _____ godine, između:

1. Društva _____ sa sedištem u _____, ul. _____, sa matičnim brojem _____, koje zastupa direktor _____ (u daljem tekstu: davalac stipendije) i

2. Učenika _____ sa JMBG _____, sa stanom u _____, ulica _____, upisan kao redovan učenik III razreda _____ škole, obrazovni profil _____ (u daljem tekstu: korisnik stipendije).

Član 1.

Davalac stipendije se obavezuje da korisniku stipendije isplaćuje mesečnu stipendiju u visini neoporezivog iznosa stipendije shodno Zakonu, počev od 01. septembra 2014. godine, u trajanju od dve godine.

Davalac stipendije se obavezuje da stipendira Korisnika stipendije za vreme u kome on ima status redovnog učenika srednje škole.

Korisnik stipendije ima pravo i na naknadu troškova udžbenika, samo na osnovu priloženih dokaza, a uz obračun poreza shodno Zakonu, počev od 01. septembra 2014. godine.

Član 2.

Korisnik stipendije je dužan da na početku školske godine 2014/2015 i školske godine 2015/2016 dostavi dokaz o upisanoj godini, kao i da završetkom školske 2014/2015 i 2015/2016 godine dostavi davaocu stipendije svedočanstvo o uspešno završenoj školskoj godini.

Davalac stipendije će obustaviti isplatu stipendije, ako korisnik stipendije izgubi godinu i/ili ako ne donese potvrdu o uspešnom završetku školske 2014/2015 i 2015/2016 godine.

Član 3.

Stipendija se isplaćuje za svaki mesec u kalendarskoj godini, počev od 01. septembra 2014. godine, zaključno sa 31. avgustom 2016. godine.

Član 4.

Ako korisnik stipendije promeni srednju školu bez saglasnosti davaoca stipendije, ovaj ugovor se raskida.

Član 5.

Korisnik stipendije se obavezuje da se javi davaocu stipendije u roku od 30 dana od dana završetka IV razreda srednje škole.

Član 6.

Korisnik stipendije je dužan da davaocu stipendije vrati stipendiju u sledećim slučajevima:

- ako ugovor bude raskinut njegovom krivicom;
- ako ne izvrši obaveze iz člana 2. i člana 5. ovog ugovora.

Član 7.

Korisnik stipendije nema obavezu vraćanja stipendije, ako mu davalac stipendije ne omogući zasnivanje radnog odnosa i/ili ako u međuvremenu postane radno nesposoban.

Član 8.

Eventualni sporovi se rešavaju sporazumno. Ako ugovorne strane ne mogu da reše spor sporazumno, nadležan je Osnovni sud u _____.

Član 9.

Ovaj Ugovor je sastavljen u 3 (tri) istovetna primerka od kojih 2 (dva) primerka pripadaju davaocu stipendije, a 1 (jedan) primerak korisniku stipendije.

Davalac stipendije

Korisnik stipendije ■

MEĐUSOBNA POTRAŽIVANJA PRAVNOG LICA I PREDUZETNIKA IZ UGOVORA O PROMETU ROBE I ULUGA ZASTAREVAJU U OPŠTEM ROKU ZASTARELOSTI OD 10 GODINA

Međusobna potraživanja pravnih lica iz ugovora o prometu robe i usluga kao i potraživanja naknade za izdatke učinjene u vezi s tim ugovorima, zastarevaju za tri godine što je regulisano članom 374. Zakona o obligacionim odnosima. Za primenu ovog člana bitno je postojanje međusobnih potraživanja iz ugovora o prometu robe i usluga i da su nastala između pravnih lica.

Ukoliko su učesnici međusobnog privrednog odnosa iz koga su nastala međusobna potraživanja stranaka iz ugovora o prometu robe i usluga pravno lice i fizičko lice - preduzetnik, na pravne odnose stranaka primenjuje se odredba člana 371. Zakona o obligacionim odnosima, odnosno opšti rok zastarelosti od 10 godina.

Znači, međusobna potraživanja pravnog lica i preduzetnika (ili vlasnika brisanog preduzetnika) iz ugovora o prometu robe zastarevaju u opštem roku zastarelosti od 10 godina.

Izvor: Presuda Vrhovnog suda Srbije, Prev. 406/96 od 04.09.1996. godine - Sudska praksa privrednih sudova - Bilten br. 1/1997 - str. 100 i Rešenje Vrhovnog suda Srbije, Prev. 168/2003 od 15.01.2004. ■

UPLATA NAKNADA NA JEDINSTVENI RAČUN AGENCIJE ZA PRIVREDNE REGISTRE

Agencija za privredne registre je objavila na svojoj internet stranici www.apr.gov.rs informaciju da se naknade za registraciju i javno objavljivanje dokumentacije uplaćuju na račun 840-29770845-52 uz obavezno upisivanje modela 97 i generisanog poziva na broj koji se preuzima preko aplikacije na internet stranici APR, na linku Računi za uplatu, ili na stranicama na kojima se navodi račun Agencije.

Naknade za usluge iz Registra finansijskih izveštaja i isporuke podataka iz registara, koje APR pruža korisnicima na osnovu njihovih posebnih zahteva, uplaćuju se na jedinstveni račun 840-29776845-94, uz obavezno navođenje poziva na broj iz obaveštenja, odnosno profakture koje izdaje APR.

Ispravan dokaz o uplati naknade za registraciju predstavlja:

1. prvi primerak naloga za uplatu snabdeven potpisom ovlašćenog lica i pečatom pošte, banke ili uprave za trezor, koji sadrži:

- sve obavezne elemente o izvršenoj uplati naknade (iznos naknade, broj uplatnog računa, šifru plaćanja, svrhu plaćanja, ime, prezime i adresu uplatioca, naziv korisnika),
- obavezan poziv na broj odobrenja, generisan od strane Agencije, po modelu 97 i
- datum uplate, ili

2. nalog za prenos ili potvrda, snabdeveni potpisom i pečatom banke ili uprave za trezor koji sadrže:

- sve obavezne elemente iz naloga za prenos (iznos naknade, račun uplatioca, račun primaoca (evidencioni račun Agencije) šifru plaćanja, svrhu plaćanja, naziv uplatioca, naziv korisnika),
- obavezan poziv na broj odobrenja, generisan od strane Agencije, po modelu 97,
- klauzulu da je naknada realizovana i
- datum kada je naknada realizovana ili

3. izvod poslovnog računa uplatioca overen pečatom banke, uprave za trezor ili uplatioca koji sadrži:

- sve obavezne elemente izvoda bankarskog računa (podatke o nazivu i broju računa uplatioca, broj izvoda, datum uplate, ukupan promet računa, uplaćeni iznos sredstava na račun Agencije, svrhu uplate i šifru uplate) i
- obavezan poziv na broj odobrenja, generisan od strane Agencije, po modelu 97.

Izvor: Agencija za privredne registre ■

RASKIDANJE UGOVORA

Kod dvostranih ugovora sa naknadom svaki ugovarač odgovara za materijalne i za pravne nedostatke ispunjenja ugovora.

Nijedna strana nije dužna ispuniti svoju obavezu ako druga strana ne ispuni ili nije spremna da istovremeno ispuni svoju obavezu, izuzev ako je što drugo ugovoreno ili zakonom određeno, ili ako što drugo proističe iz prirode posla.

Nastavak na 5. strani

Pravo stanaka na raskidanje ugovora je regulisano odredbama člana 124. do 138. Zakona o obligacionim odnosima ("Sl. list SFRJ", br. 29/78, 39/85, 45/89 - odluka USJ i 57/89, "Sl. list SRJ", br. 31/93 i "Sl. list SCG", br. 1/2003 - Ustavna povelja).

Raskidanje ugovora zbog neispunjenja

U dvostranim ugovorima, kad jedna strana ne ispuni svoju obavezu, druga strana može, ako nije što drugo određeno, zahtevati ispunjenje obaveza ili raskinuti ugovor prostom izjavom, ako raskid ugovora ne nastupa po samom zakonu, a u svakom slučaju ima pravo na naknadu štete. Pravo izbora pripada poveriocu.

Međutim, kada ispunjenje obaveze u određenom roku predstavlja bitan sastojak ugovora, pa dužnik ne ispuni obavezu u tom roku, ugovor se raskida po samom zakonu. Ipak, poverilac može održati ugovor na snazi, ako po isteku roka, bez odlaganja, obavesti dužnika da zahteva ispunjenje ugovora. Kad je poverilac zahtevao ispunjenje, pa ga nije dobio u razumnom roku, može izjaviti da raskida ugovor. Ova pravila važe u slučaju kada su ugovorne strane predvidele da će se ugovor smatrati raskinutim ako ne bude ispunjen u određenom roku, i kada je ispunjenje ugovora u određenom roku bitan sastojak ugovora po prirodi posla. Kad ispunjenje obaveze u određenom roku nije bitni sastojak ugovora, dužnik zadržava pravo da i posle isteka roka ispuni svoju obavezu, a poverilac da zahteva njeno ispunjenje. Ako poverilac želi raskinuti ugovor, mora ostaviti dužniku primeren naknadni rok za ispunjenje. Ako dužnik ne ispuni obavezu u naknadnom roku, nastupaju iste posledice kao i u slučaju kad je rok bitni sastojak ugovora.

Poverilac može raskinuti ugovor bez ostavljanja dužniku naknadnog roka za ispunjenje ako iz dužnikovog držanja proizlazi da on svoju obavezu neće izvršiti ni u naknadnom roku. Kada je očigledno da jedna strana neće ispuniti svoju obavezu iz ugovora, druga strana može raskinuti ugovor i zahtevati naknadu štete.

Ugovor se ne može raskinuti zbog neispunjenja neznatnog dela obaveze.

Raskidom ugovora obe strane su oslobođene svojih obaveza, izuzev obaveze na naknadu eventualne štete. Ako je jedna strana izvršila ugovor potpuno ili delimično, ima pravo da joj se vrati ono što je dala. Ako obe strane imaju pravo zahtevati vraćanje datog, uzajamna vraćanja vrše se po pravilima za izvršenje dvostranih ugovora. Svaka strana duguje drugoj naknadu za koristi koje je u međuvremenu imala od onoga što je dužna vratiti, odnosno naknaditi. Strana koja vraća novac dužna je platiti zateznu kamatu od dana kad je isplatu primila.

Raskidanje ili izmena ugovora zbog promenjenih okolnosti

Ako posle zaključenja ugovora nastupe okolnosti koje otežavaju ispunjenje obaveze jedne strane, ili ako se zbog njih ne može ostvariti svrha ugovora, a u jednom i u drugom slučaju u toj meri da je očigledno da ugovor više ne odgovara očekivanjima ugovornih strana i da bi po opštem mišljenju bilo nepravično održati ga na snazi takav kakav je, strana kojoj je otežano ispunjenje obaveze, odnosno strana koja zbog promenjenih okolnosti ne može ostvariti svrhu ugovora može zahtevati da se ugovor raskine (član 133. ZOO).

Raskid ugovora ne može se zahtevati ako je strana koja se poziva na promenjene okolnosti bila dužna da u vreme zaključenja ugovora uzme u obzir te okolnosti ili ih je mogla izbeći ili savladati. Strana koja zahteva raskid ugovora zbog promenjenih okolnosti dužna je da o svojoj nameri da traži raskid ugovora obavesti drugu stranu čim je saznala da su takve okolnosti nastupile, a ako to nije učinila, odgovara za štetu koju je druga strana pretrpela zbog toga što joj zahtev nije bio na vreme saopšten.

Nemogućnost ispunjenja

Kad je ispunjenje obaveze jedne strane u dvostranom ugovoru postalo nemoguće zbog događaja za koji nije odgovorna ni jedna ni druga strana, gasi se i obaveza druge strane, a ako je ova nešto ispunila od svoje obaveze, može zahtevati vraćanje po pravilima o vraćanju stečenog bez osnova.

U slučaju delimične nemogućnosti ispunjenja zbog događaja za koji nije odgovorna ni jedna ni druga strana, druga strana može raskinuti ugovor ako delimično ispunjenje ne odgovara njenim potrebama, inače ugovor ostaje na snazi, a druga strana ima pravo da zahteva srazmerno smanjenje svoje obaveze.

Nastavak na 6. strani

Kad je ispunjenje obaveze jedne strane u dvostranom ugovoru postalo nemoguće zbog događaja za koji odgovara druga strana, njena obaveza se gasi, a ona zadržava svoje potraživanje prema drugoj strani, s tim što se smanjuje za onoliko koliko je ona mogla imati koristi od oslobođenja od sopstvene obaveze. Pored toga, ona je dužna ustupiti drugoj strani sva prava koja bi imala prema trećim licima u vezi sa predmetom svoje obaveze čije je ispunjenje postalo nemoguće.

Prekomerno oštećenje

Ako u vreme zaključenja dvostranog ugovora obaveza između ugovornih strana postojala očigledna nesrazmera, oštećena strana može zahtevati poništenje ugovora ako za pravu vrednost tada nije znala niti je morala znati.

Zelenaški ugovor

Ništav je ugovor kojim je ugovorna strana koja se koristila stanjem nužde ili teškim materijalnim stanjem druge ugovorne strane, njegovim nedovoljnim iskustvom, lakomislenošću ili zavisnošću ugovorila za sebe ili za nekog trećeg korist koja je očiglednoj nesrazmeri sa onim što je drugom dala ili učinila ili se obavezala dati ili učiniti. ■

Háló Vajdasági Fejlesztési Alapítvány - Szabadka
Vojvodanska Fondacija za razvoj "Halo" - Subotica
Development Foundation of Vojvodina Halo - Subotica
Age Mamužića 11, Subotica - Szabadka
Tel.: +381 24 557 015, Fax: +381 24 555 775
office@vfhalo.eu

Izdanje podržali:

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Nonprofit Zrt.

Preduzetnički informativnik

Broj Apr/1-2015

Bitne informacije za
preduzetnike, d.o.o. i
poljoprivredne
proizvođače

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad
334.72
PREDUZETNIČKI informativnik = Vállalkozói tájékoztató /
glavni urednik Tivadar Bunford. - 2015, Apr/1-2015. - Subotica :
Vojvodanska Fondacija za razvoj "Halo", 2014-. - 30 cm
Mesečno. - Tekst na srp. i mađ. jeziku
ISSN 2217-9623
COBISS.SR-ID 272563463

**Ovde možete
čitati komentare i
objašnjenja važnih zakon-
skih promena odnosno propisa
koja će olakšati vaše poslovanje!**